

PRIMLJENO:	10. 3. 2026	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	27-1126-2	
VEZA:		
EPA:	939 XXVIII	
SKRAĆENICA:	PRILOG:	

SKUPŠTINA CRNE GORE

gдинu Andriji Mandiću, predsjedniku

Na osnovu člana 93 stav 1 Ustava Crne Gore i člana 130 Poslovnika Skupštine Crne Gore podnosim PREDLOG ZAKONA O IZMJENAMA I DOPUNI ZAKONA O KLIMATSKIM PROMJENAMA radi stavljanja u skupštinsku proceduru, po hitnom postupku, iz razloga navedenih u Obrazloženju Predloga zakona.

POSLANIK

Dr Dejan Đurović

Podgorica, 10. mart 2026. godine

ZAKON

O IZMJENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O KLIMATSKIM PROMJENAMA

Član 1

U Zakonu o klimatskim promjenama („Službeni list CG”, br. 149/25) u članu 3 stav 2 mijenja se i glasi:

„Ukupne emisije svih gasova s efektom staklene bašte iz svih sektora moraju biti uravnotežene sa svim ponorima gasova s efektom staklene bašte u Crnoj Gori najkasnije do 2050. godine, radi postizanja nultog neto nivoa, a nakon toga preduzimaće se mjere u cilju postizanja negativnih emisija.”

Član 2

U članu 6 stav 1 tačka 15 poslije riječi: „emisija gasova s efektom staklene bašte” dodaju se riječi: „u svrhu trgovanja emisijama”.

Član 3

U članu 30 stav 18 mijenja se i glasi:

„Sadržaj i način pripreme plana praćenja emisije iz brodova, metodologiju za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte i praćenje drugih relevantnih podataka, uključujući parametre za određivanje prevezenog tereta za određene kategorije brodova, način upravljanja i kontrole podataka, sadržaj i obrazac izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte iz brodova, propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za pomorstvo.”

Član 4

U članu 38 stav 12 mijenja se i glasi:

„Način ocjene planova praćenja i verifikacije izvještaja o emisijama, djelimičnih izvještaja o emisijama i objedinjenih podataka i izvještaja na nivou broderskog društva, postupke u procesu verifikacije, zahtjeve u pogledu kompetencije i način akreditacije verifikatora, pravila o razmjeni informacija i pravila o odobravanju planova praćenja i njihovih izmjena od strane organa za upravljanje propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za pomorstvo.”

Član 5

U članu 77 stav 2 poslije riječi: „izuzeća od ograničenja uvoza,” dodaju se riječi: „izvoza i stavljanja u promet”.

Član 6

U članu 82 stav 1 tačka 4 mijenja se i glasi:

„4) uvoz, izvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač, opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili su pomoću njih proizvedeni;“

Član 7

U članu 90 stav 1 poslije tačke 14 dodaje se nova tačka koja glasi:

„15) da li je pravno lice/preduzetnik, odnosno korisnik ili vlasnik proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance prijavio te proizvode i opremu organu uprave.“

Član 8

Poslije člana 96 dodaje se novi član koji glasi:

„Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 96a

Podzakonski akti iz člana 30 stav 18 i člana 38 stav 12 donijeće su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.“

Član 9

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

O B R A Z L O Ž E N J E

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmjenama i dopune Zakona o klimatskim promjenama („Službeni list Crne Gore”, br. 149/25 od 17.12.2025) sadržan je u odredbi člana 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je predviđeno da se zakonom, u skladu sa Ustavom, uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Razlozi za donošenje Zakona o izmjenama i dopuni Zakona o klimatskim promjenama sadržani su u potrebi daljeg usklađivanja nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom Evropske unije u oblasti klimatske politike, kao i u obavezi ispunjavanja preporuka i komentara Evropske komisije datih u procesu pregovora o pristupanju Crne Gore Evropskoj uniji, u okviru pregovaračkog poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

Evropska komisija je u okviru pregovaračkog procesa ukazala na potrebu preciziranja pojedinih odredbi Zakona o klimatskim promjenama radi potpunijeg usklađivanja sa relevantnim propisima Evropske unije koji uređuju oblast smanjenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, uspostavljanja klimatske neutralnosti, kao i praćenja, izvještavanja i verifikacije emisija, naročito u sektoru pomorskog saobraćaja.

Predloženim izmjenama dodatno se precizira nacionalni cilj klimatske neutralnosti, kojim se utvrđuje da ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte iz svih sektora moraju biti uravnotežene sa ponorima tih gasova najkasnije do 2050. godine, čime se potvrđuje strateško opredjeljenje Crne Gore da doprinese ostvarivanju ciljeva klimatske neutralnosti u skladu sa politikama Evropske unije.

Dodatno, izmjene se odnose na unapređenje normativnog okvira za praćenje, izvještavanje i verifikaciju emisija gasova sa efektom staklene bašte iz brodova, uključujući sadržaj i način pripreme planova praćenja emisija, metodologiju za praćenje emisija, kao i postupke verifikacije i akreditacije verifikatora. Ove izmjene imaju za cilj dalje usklađivanje sa relevantnim propisima Evropske unije koji uređuju sistem praćenja, izvještavanja i verifikacije (MRV) emisija gasova sa efektom staklene bašte u pomorskom sektoru.

Predložene izmjene doprinijeće jasnijem i preciznijem normativnom okviru za sprovođenje politike klimatskih promjena u Crnoj Gori, unapređenju sistema praćenja i kontrole emisija gasova sa efektom staklene bašte, kao i ispunjavanju završnih mjerila za zatvaranje pregovaračkog poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

III. USAGLAŠENOST SA PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM UGOVORIMA

S obzirom na to da je oblast klimatskih promjena integralni dio pregovaračkog poglavlja 27- Životna sredina i klimatske promjene, neophodno je ispunjavanje mjerila iz navedenog poglavlja kako bi se stvorili uslovi za pristupanje Crne Gore Evropskoj uniji. U tom kontekstu novi Zakon će osigurati dalje unapređenje zakonodavnog okvira za zaštitu od negativnog uticaja klimatskih promjena i harmonizaciju sa pravnom tekovinom EU, a posebno sljedećih

propisa: Direktive 2003/87 o uspostavljanju sistema trgovanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte unutar Unije (ETS), Regulative (EU) 2021/1119 o uspostavljanju okvira za postizanje klimatske neutralnosti („Evropski zakon o klimi“) Regulative 2018/1999 o upravljanju Energetskom unijom i djelovanjem u oblasti klime, Implementacione regulative EU 2018/2066 o praćenju i izvještavanju o emisijama GHG u okviru ETS-a, Implementacione regulative 2018/2067 o verifikaciji podataka u skladu sa Direktivom o ETS-u, Regulative 2015/757 o praćenju emisija ugljendioksida iz pomorskog saobraćaja, izvještavanju o njima i njihovoj verifikaciji, Regulative 2024/590 o supstancama koje oštećuju ozonski omotač, Regulative 2024 o fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte. Takođe, u Zakon će biti prenijete odredbe regulativa 2018/841 o smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte i mjerama u sektorima u sektorima korišćenja zemljišta, promjene namjene zemljišta i šumarstva (LULUCF).

IV. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

Zakonom o klimatskim promjenama uređuje se zaštita od negativnih uticaja klimatskih promjena, smanjivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, zaštita ozonskog omotača, kao i druga pitanja od značaja za klimatsku politiku i tranziciju ka niskougljeničnom razvoju.

Predlog zakona o izmjenama i dopunama Zakona o klimatskim promjenama sadrži izmjene i dopune pojedinih odredbi važećeg zakona, radi daljeg usklađivanja sa pravnom tekovinom Evropske unije i unapređenja sistema praćenja i upravljanja emisijama gasova sa efektom staklene bašte. Predlog zakona obuhvata ukupno **13 poglavlja i 104 člana**, pri čemu se izmjene i dopune odnose na sljedeće odredbe:

Član 1

Izmjenom člana 3 preciznije se definiše dugoročni klimatski cilj koji podrazumijeva postizanje klimatske neutralnosti najkasnije do 2050. godine. Ovom odredbom se dodatno naglašava obaveza uspostavljanja ravnoteže između emisija gasova sa efektom staklene bašte i njihovog uklanjanja putem ponora, čime se emisije svode na neto nulti nivo.

Član 2

Ovim članom vrši se dopuna i preciziranje definicije koja se odnosi na emisiju gasova sa efektom staklene bašte, radi usklađivanja sa terminologijom i zahtjevima pravne tekovine Evropske unije.

Član 3

Izmjenama ovog člana uređuje se obaveza brodarskih društava da za svaki brod dostave plan praćenja emisija gasova sa efektom staklene bašte, kao i rokovi za dostavljanje i odobravanje tog plana.

Član 4

Ovim članom se uređuje sistem praćenja, izvještavanja i verifikacije emisija gasova sa efektom staklene bašte iz pomorskog saobraćaja. Propisuje se obaveza brodarskih društava da na osnovu odobrenog plana praćenja prate emisije i dostavljaju godišnje izvještaje o

emisijama, kao i izvještaje o objedinjenim podacima na nivou društva, uz obaveznu verifikaciju od strane akreditovanog verifikatora.

Član 5

Izmjenama ovog člana dodatno se uređuje postupno smanjivanje i ukidanje upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte, kao i nadležnost Vlade da bliže propiše način upravljanja tim supstancama, uključujući njihovu proizvodnju, uvoz, izvoz, upotrebu, prikupljanje, reciklažu i uništavanje.

Član 6

Ovim članom se preciziraju zabrane u vezi sa proizvodnjom, uvozom, izvozom i upotrebom supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte, uključujući zabranu njihove proizvodnje, stavljanja u promet i neadekvatnog ispuštanja u životnu sredinu.

Član 7

Izmjenama ovog člana detaljnije se uređuju nadležnosti i ovlašćenja ekološkog inspektora u vršenju inspekcijskog nadzora, posebno u dijelu koji se odnosi na kontrolu emisija gasova sa efektom staklene bašte, primjenu sistema praćenja emisija i postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač.

Član 8

Ovim članom propisuje se rok za donošenje podzakonskih akata koji su neophodni za sprovođenje zakona, i to u roku od godinu dana od dana stupanja zakona na snagu.

Član 9

Ovim članom uređuje se stupanje zakona na snagu, odnosno propisuje se da zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore“.

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE OVOG ZAKONA

Za sprovođenje ovog Zakona su potrebna finansijska sredstva iz budžeta za Ministarstvo ekologije, održivog razvoja i razvoja sjevera, kao i Agencije za zaštitu životne sredine kako bi se ojačali organizacioni i kadrovski kapacitete s obzirom na nove obaveze u dijelu upravljanja sistemom trgovanja emisijama, sistema izvještavanja o politikama i mjerama za ublažavanje i prilagođavanje klimatskim promjenama, inventara i projekcija gasova sa efektom staklene bašte, te sprovođenja sistema finansiranja klimatskih promjena.

Implementacija Zakona o klimatskim promjenama ne zahtijeva dodatna budžetska sredstva kod korisnika sredstava budžeta na centralnom i lokalnom nivou u ovoj godini.

Iz implementacije propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

VI. RAZLOZI HITNOSTI

Donošenje ovog zakona po hitnom postupku neophodno je radi jasnog preciziranja nacionalnog cilja klimatske neutralnosti, kojim se utvrđuje da ukupne emisije gasova sa efektom staklene bašte iz svih sektora moraju biti uravnotežene sa ponorima tih gasova najkasnije do 2050. godine. Na taj način potvrđuje se strateško opredjeljenje Crne Gore da doprinese ostvarivanju ciljeva klimatske neutralnosti u skladu sa klimatskim politikama Evropske unije.

Istovremeno, donošenje zakona je neophodno i radi pravovremenog uspostavljanja sistema za praćenje, izvještavanje i verifikaciju emisija gasova sa efektom staklene bašte (MRV) za stacionarna postrojenja, vazduhoplovne aktivnosti, pomorski saobraćaj, kao i za regulisane subjekte, u skladu sa zahtjevima Evropske unije.

Donošenje ovog zakona od posebnog je značaja i radi ispunjavanja obaveza iz Reformske agende, kao i u cilju ostvarivanja daljeg napretka u procesu pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji, posebno u okviru pregovaračkog poglavlja 27 – Životna sredina i klimatske promjene.

**ODREDBE ZAKONA O KLIMATSKIM PROMJENAMA ("SLUŽBENI LIST CG", br.
149/25) KOJE SE MIJENJAJU I DOPUNJAVAJU**

I. OSNOVNE ODREDBE

Klimatska neutralnost

Član 3

Dugoročni klimatski cilj Crne Gore je postizanje klimatske neutralnosti do 2050. godine kojom se želi ostvariti dugoročni temperaturni cilj utvrđen u članu 2 stav 1 tačka (a) Pariskog sporazuma i postizanje napretka u ostvarenju globalnog cilja prilagođavanja utvrđenog u članu 7 Pariskog sporazuma.

Ukupne emisije svih gasova s efektom staklene bašte iz svih sektora moraju biti uravnotežene sa svim ponorima gasova s efektom staklene bašte u Crnoj Gori najkasnije do 2050. godine, kako bi se emisije smanjile na nulti neto nivo, a nakon toga nastojalo da se ostvare negativne emisije.

Crna Gora preduzima potrebne mjere kako bi se omogućilo postizanje cilja klimatske neutralnosti, uzimajući u obzir značaj promovisanja pravednosti i solidarnosti i troškovnu efikasnost u ostvarenju tog cilja.

Značenje izraza

Član 6

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

- 1) akreditacija je potvrda nacionalnog akreditacionog tijela da verifikator ispunjava zahtjeve utvrđene na osnovu usklađenih normi i zahtjeve propisane ovim zakonom za obavljanje verifikacije izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte operatera stacionarnog postrojenja, operatora vazduhoplova, regulisanog subjekta ili brodarskog društva u skladu sa ovim zakonom;
- 2) brodarsko društvo je brodovlasnik ili bilo koja druga organizacija ili lice, kao što su upravnik ili zakupac broda bez posade, koja je od brodovlasnika preuzela odgovornost za upravljanje brodom i koja je preuzimanjem te odgovornosti pristala da preuzme sve dužnosti i odgovornosti utvrđene Međunarodnim pravilnikom o sigurnom upravljanju brodovima i sprečavanju zagađenja;
- 3) brod za kružno putovanje je putnički brod koji nema palubu za teret i koji je osmišljen isključivo za komercijalni prevoz putnika sa noćenjem tokom putovanja morem;
- 4) verifikator je pravno lice koje sprovodi aktivnosti verifikacije izvještaja o emisiji gasova sa efektom staklene bašte, a koje akreditovano od strane akreditacionog tijela u Crnoj Gori, državi članici Evropske unije ili ugovornoj strani Energetske zajednice;
- 5) verifikacija podrazumijeva aktivnosti koje obavlja verifikator radi izrade verifikovanog izvještaja u skladu s ovim zakonom;
- 6) verifikovani izvještaj je izvještaj o emisijama gasova sa efektom staklene bašte potvrđen od strane akreditovanog verifikatora u skladu sa ovim zakonom;
- 7) gasovi sa efektom staklene bašte su gasovi i drugi gasoviti sastojci u atmosferi nastali prirodnim i antropogenim aktivnostima, i to: ugljendioksid (CO₂), metan (CH₄), azot oksid (N₂O), sumpor heksafluorid (SF₆), hidrofluorougļjovodonici (HFCs) i perfluorougļjovodonici (PFCs), koji apsorbuju i ponovo emituju infracrveno zračenje;

- 8) geološka formacija je litostratigrafska jedinica unutar koje je moguće utvrditi i kartirati različite slojeve stijena;
- 9) geološko skladištenje ugljendioksida predstavlja trajno uskladištenje ugljendioksida u podzemnim geološkim formacijama;
- 10) geoprostor za skladištenje je prostor određene zapremine unutar geološke formacije koji se koristi za geološko skladištenje ugljendioksida i pripadajuća postrojenja na površini uključujući postrojenja za utiskivanje ugljendioksida;
- 11) dobavljač je proizvođač putničkih vozila ili njegov ovlašćeni zastupnik sa sjedištem u Crnoj Gori, odnosno uvoznik ili pravno lice koje novo putničko vozilo na prodaju ili lizing prvi put stavlja na tržište, kada proizvođač ili njegov zastupnik nemaju sjedište u Crnoj Gori;
- 12) dokument o usklađenosti je dokument specifičan za pojedini brod koji verifikator izdaje brodarskom društvu, a kojim se potvrđuje da je taj brod usklađen sa zahtjevima ovog zakona za određeni period izvještavanja;
- 13) druge relevantne informacije podrazumijevaju informacije u vezi sa emisijama gasova sa efektom staklene bašte usljed potrošnje goriva kao i sa djelatnošću prevoza i energetsom uefikasnošću brodova koje omogućuju analizu kretanja emisija i ocjenu karakteristika broda;
- 14) efekti vazduhoplova koji nisu povezani s emisijama ugljendioksida su efekti na klimu usljed ispuštanja azot oksida (NOx), čestica čađi, oksidovanog sumpora i vodene pare, uključujući i tragove kondenzacije tokom sagorijevanja goriva iz vazduhoplova koji obavlja vazduhoplovne aktivnosti za koje se podnosi plan praćenja emisija ugljendioksida;
- 15) emisija gasova sa efektom staklene bašte u svrhu trgovanja emisijama je ispuštanje gasova sa efektom staklene bašte iz izvora u postrojenju ili ispuštanje iz vazduhoplova pri obavljanju vazduhoplovne djelatnosti ili ispuštanje gasova iz brodova pri obavljanju djelatnosti pomorskog saobraćaja određenih za te djelatnosti ili ispuštanje gasova sa efektom staklene bašte iz djelatnosti regulisanih subjekata;
- 16) emisijski faktor podrazumijeva prosječni stepen emisije gasa sa efektom staklene bašte u odnosu na podatke o djelatnosti toka izvora ili toka goriva, pod pretpostavkom potpune oksidacije pri sagorijevanju i potpune konverzije pri svim ostalim hemijskim reakcijama;
- 17) emisijski kredit je pravo na emisiju jedne tone ekvivalentnog ugljendioksida (t CO₂ eq), koje važi tokom određenog perioda i u svrhu postizanja ciljeva ovog zakona i koje se može prenositi u skladu sa ovim zakonom;
- 18) epikontinentalni pojas predstavlja područje koje obuhvata morsko dno i njegovo podzemlje izvan teritorijalnog mora preko čitavog prirodnog produžetka kopnenog područja do spoljne ivice kontinentalne granice, ili do udaljenosti od 200 morskih milja od polaznih linija od kojih se mjeri širina teritorijalnog mora, tamo gdje spoljne ivice kontinentalne granice ne dosežu do te udaljenosti;
- 19) indikator je pokazatelj ili varijabla koja se izražava kvantitativno ili kvalitativno da bi se doprinijelo boljem razumijevanju napretka u primjeni neke politike ili mjere;
- 20) klimatska neutralnost je ravnoteža između emisija i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte, čime su emisije svedene na nulti beto nivo;
- 21) konzervativna procjena godišnjih emisija gasova sa efektom staklene bašte je procjena pri kojoj se primjenjuju određene pretpostavke kako bi se obezbijedilo da ne dođe do potcjenjivanja nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte iz postojećih izvora;

- 22) koncept smanjenja rizika od katastrofa obuhvata stručno široko sprovođenje aktivnosti na analiziranju uzročnih faktora katastrofa, ispravnom upravljanju zemljištem i životnom sredinom, smanjenju izloženosti opasnostima kao i ugroženosti lica i imovine, te unapređenju ukupne pripremljenosti na katastrofe;
- 23) kompleks za skladištenje je geoprostor za skladištenje uključujući i okolni geološki domen koji može imati uticaja na ukupni integritet i sigurnost skladištenja, odnosno sekundarne formacije za zatvaranje;
- 24) luka pristajanja podrazumijeva luku u kojoj se brod zaustavlja radi utovara ili istovara tereta ili kako bi ukrcao ili iskrcao putnike ili luka u kojoj se odobalni brod zaustavlja kako bi zamijenio posadu izuzimajući zaustavljanja isključivo u svrhu punjenja gorivom, uzimanja namirnica, zamjene posade broda koji nije odobalni brod, smještaja u suvom doku ili popravaka broda ili njegove opreme ili oboje, zaustavljanja u luci jer je brodu potrebna pomoć ili je u nevolji, radi prenosa s broda na brod koji se obavljaju izvan luke, zaustavljanja isključivo radi zaklona od nepovoljnih vremenskih uslova ili usljed aktivnosti potrage i spašavanja te zaustavljanja kontejnerskih brodova u susjednim lukama za prekrcaj kontejnera datim u Implementacionoj Regulativi Komisije (EU) 2025/1127 od 6. juna 2025 godine o utvrđivanju pravila za primjenu Regulative (EU) 2023/1805 Evropskog parlamenta i Savjeta u pogledu utvrđivanja susjednih luka za prekrcaj kontejnera;
- 25) nacionalno utvrđeni doprinos je individualno određeni cilj svake strane potpisnice Pariskog sporazuma o smanjenju nivoa emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 26) niskouglijenični razvoj je ekonomski model zasnovan na niskoj potrošnji energije, niskom zagađenju i niskim emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- 27) novi subjekat je svako postrojenje koje obavlja djelatnost koja dovodi do emisija gasova sa efektom staklene bašte i koje je prvi put pribavilo dozvolu za emisiju gasova sa efektom staklene bašte nakon stupanja na snagu ovog zakona;
- 28) operater stacionarnog postrojenja je pravno ili fizičko lice koje upravlja stacionarnim postrojenjem, kontroliše ga ili je ovlašten za donošenje odluka u vezi sa radom i funkcionisanjem postrojenja;
- 29) operator vazduhoplova je pravno ili fizičko lice, koje upravlja vazduhoplovom pri obavljanju vazduhoplovne djelatnosti ili vlasnik vazduhoplova ako identitet tog lica vlasniku nije poznat ili ga ne navede;
- 30) oslobađanje (stavljanje) za upotrebu podrazumijeva: otpuštanje akcizne robe, uključujući nepravilno otpuštanje, iz sistema odloženog plaćanja akcize držanje; skladištenje akcizne robe, uključujući slučajeve nepravilnosti izvan sistema odloženog plaćanja akcize kada akciza na osnovu važećih propisa nije ubrana; proizvodnju, uključujući preradu, akcizne robe i nepravilna proizvodnja ili prerada, izvan sistema odloženog plaćanja akcize; uvoz akcizne robe, osim ako se akcizna roba odmah nakon uvoza stavi u sistem odloženog plaćanja akcize ili nepravilan ulazak akcizne robe, osim ako je carinski dug bio ugašen u skladu sa zakonom;
- 31) period izvještavanja je kalendarska godina tokom koje se prate emisije i izvještava o njima;
- 32) plan praćenja je plan u skladu sa kojim operater postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo vrši monitoring emisija gasova sa efektom staklene bašte koje ispuste u atmosferu iz postrojenja, djelatnosti regulisanog subjekta, vazduhoplovne djelatnosti, odnosno broda;
- 33) pojedinačni stacionarni izvori emisije ugljendioksida su tehnološki procesi, industrijski pogoni, uređaji i objekti iz kojih se ispušta ugljendioksida u vazduh u količini većoj od 30 tona godišnje;

- 34) politike i mjere su svi instrumenti kojima se doprinosi ostvarenju ciljeva integriranih nacionalnih energetske i klimatskih planova i/ili sprovođenju obaveza na osnovu člana 4 stava 2 tač. a) i b) UNFCCC-a, što može uključivati i one kojima glavni cilj nije ograničavanje i smanjenje emisija gasova sa efektom staklene bašte ili promjene u energetske sistemu;
- 35) planirane politike i mjere znače mogućnosti o kojima se raspravlja i za koje postoji realna mogućnost da će biti usvojene i sprovedene nakon datuma podnošenja nacionalnog energetske i klimatske plana ili nacionalnog energetske i klimatske izvještaja o napretku;
- 36) postojeće politike i mjere podrazumijevaju sprovedene politike i mjere i usvojene politike i mjere;
- 37) ponor je svaki proces, aktivnost ili mehanizam kojim se odstranjuju iz atmosfere gasovi sa efektom staklene bašte, aerosoli ili prethodnici gasova sa efektom staklene bašte;
- 38) postrojenje je stacionarno tehnička jedinica u kojoj se obavlja jedna ili više aktivnosti, uključujući i sve ostale aktivnosti koje su sa njima direktno tehnički povezane, a koje dovode do emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 39) potencijal globalnog zagrijavanja (GWP) je potencijal globalnog zagrijavanja gasova sa efektom staklene bašte u odnosu na odgovarajući potencijal ugljendioksida, koji se izračunava kao potencijal globalnog zagrijavanja kilograma gasova sa efektom staklene bašte u razdoblju od 100 godina u odnosu na odgovarajući potencijal globalnog zagrijavanja kilograma ugljendioksida;
- 40) preneseni ugljendioksid predstavlja ugljendioksid koji potiče iz fosilnog ugljenika pri djelatnostima koje emituju gasove sa efektom staklene bašte a koji se ne emituje iz postrojenja već se prenosi izvan postrojenja u postrojenja radi hvatanja i dugoročnog geološkog skladištenja, prevoznu mrežu radi dugoročnog geološkog skladištenja;
- 41) prilagođavanje (adaptacija) na klimatske promjene podrazumijeva rodno odgovornu procjenu štetnih uticaja klimatskih promjena i preduzimanje mjera radi jačanja otpornosti prirodnih i čovjekovih sistema na klimatske promjene i sprječavanja ili smanjenja potencijalne štete koje one mogu uzrokovati, kao i iskorišćavanje mogućih pozitivnih učinaka klimatskih promjena;
- 42) projekcije su predviđanja antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte putem ponora ili kroz razvoj energetske sistema, uključujući najmanje kvantitativne procjene za šest najbližih budućih godina čiji se broj završava sa 0 ili 5 i dolaze neposredno nakon godine u kojoj se izvještava;
- 43) projekcije bez mjera su podaci o antropogenim emisijama gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanju gasova sa efektom staklene bašte putem ponora koje se izračunavaju ne uzimajući u obzir uticaj mjera koje su planirane, donijete ili sprovedene nakon godine koja predstavlja početnu tačku projekcije;
- 44) projekcije sa mjerama su podaci o antropogenim emisijama gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanju gasova sa efektom staklene bašte putem ponora koje se izračunavaju uzimajući u obzir uticaj politika i mjera koje su usvojene ili sprovedene u smislu smanjenja emisija;
- 45) projekcije sa dodatnim mjerama su podaci o antropogenim emisijama gasova sa efektom staklene bašte i uklanjanju gasova sa efektom staklene bašte putem ponora ili kroz razvoj energetske sistema koje se izračunavaju uzimajući u obzir uticaj politika i mjera koje su usvojene ili sprovedene da bi se smanjili negativni uticaji klimatskih promjena ili postigli ciljevi u oblasti energetike i dodatno uzimajući u obzir mjere čije je sprovođenje planirano s tim ciljem;

- 46) putovanje podrazumijeva svako kretanje broda koje potječe iz luke pristajanja ili završava u luci pristajanja;
- 47) regulisani subjekat je svako pravno ili fizičko lice, osim krajnjeg potrošača goriva, koje stavlja u promet goriva koja se upotrebljavaju za sagorijevanje u sektorima zgradarstva, drumskog saobraćaja, energetske industrije i proizvodne industrije i građevinarstva, i to: ako gorivo prolazi kroz akcizno skladište kako je propisano zakonom o akcizama, ovlašćeni držalac akciznog skladišta, ili bilo koja drugo lice koje je obveznik plaćanja akcize u pogledu koje je nastupila obaveza obračuna ili bilo koje drugo lice koje nadležni organ registruje kako bi bilo obveznik plaćanja akcize, uključujući sva lica oslobođena plaćanja akcize ili ako je nekoliko lica solidarno odgovorno za plaćanje iste akcize, bilo koje drugo lice koje odredi nadležni organ;
- 48) rješenja zasnovana na prirodi su akcije usmjerene na zaštitu, održivo upravljanje i obnavljanje prirodnih ili modifikovanih ekosistema koje odgovaraju na djelotvoran i adaptivan način na društvene izazove, istovremeno obezbeđujući koristi za dobrobit ljudi i biodiverzitet;
- 49) sagorijevanje je svaka oksidacija goriva, bez obzira na način na koji se proizvedena toplotna, električna ili mehanička energija koristi i sve druge direktno povezane djelatnosti, uključujući prečišćavanje otpadnih gasova;
- 50) sistem inventara podrazumijeva sistem institucionalnih, pravnih i procesnih mehanizama uspostavljenih u državi za procjenu antropogenih emisija po izvorima i uklanjanja gasova sa efektom staklene bašte ponorima i za izvještavanje i arhiviranje informacija iz inventara;
- 51) tona ekvivalentne emisije ugljendioksida je jedna metrička tona ugljendioksida ili količina bilo kojeg gasa sa efektom staklene bašte sa jednakim potencijalom globalnog zagrijavanja;
- 52) transportna mreža ugljendioksida je mreža cijevi, uključujući priključne podstanice za transport ugljendioksida do geoprostora za skladištenje;
- 53) trgovanje emisijama je instrument koji omogućava dodjelu emisisionih kredita i njihovu razmjenu između operatera stacionarnih postrojenja, operatora vazduhoplova, regulisanih subjekata i brodarskih društava;
- 54) ublažavanje (mitigacija) klimatskih promjena podrazumijeva smanjenje uticaja klimatskih promjena sprječavanjem ili smanjenjem emisije gasova sa efektom staklene bašte u atmosferu, smanjenjem izvora ovih gasova (povećanjem udjela obnovljivih izvora energije, uspostavljanjem čistijeg sistema saobraćaja ili povećanjem skladištenja ovih gasova i drugo);
- 55) uklanjanje pomoću ponora jeste prirodno ili antropogeno uklanjanje gasova sa efektom staklene bašte iz atmosfere pomoću ponora;
- 56) faktor opsega je faktor između nula i jedan koji se upotrebljava za određivanje udjela toka goriva koji se upotrebljava za sagorijevanje u sektorima zgradarstva, drumskog saobraćaja i dodatnim sektorima.

Plan praćenja emisije iz brodova

Član 30

Brodarsko društvo za svaki od svojih brodova akreditovanom verifikatoru (u daljem tekstu: verifikator) podnosi plan praćenja emisije iz brodova u kojem se navodi metoda za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte i druge informacije u skladu sa ovim zakonom najkasnije do 31. avgusta 2026. godine, a za brodove koji prvi put potpadaju pod nadležnost

ovog zakona nakon 31. avgusta 2026. godine bez nepotrebnog odlaganja i najkasnije dva meseca nakon prvog pristajanja svakog broda u luku u Crnoj Gori.

Brodarsko društvo primjenjuje adekvatne mjere za izbjegavanje propusta u podacima tokom perioda izvještavanja.

Brodarsko društvo je dužno da obezbijedi tačne i potpune podatke o emisijama gasova sa efektom staklene bašte i druge informacije u skladu sa ovim zakonom.

Brodarsko društvo tokom praćenja i izvještavanja treba da uzme u obzir preporuke uključene u prethodne izvještaje o verifikaciji.

Verifikator ocjenjuje usklađenost plana praćenja emisije iz brodova sa ovim zakonom.

Ako se ocjenom verifikatora utvrde nesuklađenosti sa ovim zakonom, brodarsko društvo revidira plan praćenja emisije iz brodova i revidirani plan dostavlja verifikatoru na završno ocjenjivanje prije početka perioda izvještavanja.

Brodarsko društvo dostavlja revidirani plan praćenja emisije iz brodova najkasnije do početka perioda izvještavanja emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Brodarsko društvo za svaki od svojih brodova dostavlja organu uprave plan praćenja emisije iz brodova, za koji je verifikator ocijenio da je usklađen sa ovim zakonom.

Organ uprave odobrava dostavljeni plan praćenja emisije iz brodova u roku od četiri mjeseca od prvog pristajanja broda u luku u Crnoj Gori.

Organ uprave nadležan za brodarsko društvo zadržava tu nadležnost bez obzira na naknadne promjene u djelatnostima ili registraciji brodarskog društva sve dok se te promjene ne odraze u ažuriranom popisu.

Brodarsko društvo je dužno da najmanje jednom godišnje provjerava odražava li plan praćenja emisije iz brodova prirodu i funkcionisanje broda i može li se metodologija praćenja poboljšati, te na osnovu toga vrši izmjenu plana praćenja.

Brodarsko društvo je dužno da izmijeni plan praćenja emisije iz brodova u bilo kojem od sljedećih slučajeva:

- 1) u slučaju promjene društva;
- 2) ako se pojave nove emisije gasova sa efektom staklene bašte zbog novih izvora emisija ili zbog korišćenja novih vrsta goriva koje još nijesu uključene u plan praćenja;
- 3) ako promjena dostupnosti podataka zbog korišćenja novih vrsta mjerne opreme, novih metoda uzimanja uzoraka ili metoda analize ili iz bilo kojeg drugog razloga može uticati na tačnost u utvrđivanju emisija gasova sa efektom staklene bašte;
- 4) ako se utvrdi da su podaci iz primijenjene metode praćenja netačni;
- 5) ako se za bilo koji dio plana praćenja utvrdi da nije usklađen sa zahtjevima ovog zakona te se od brodarskog društva zahtijeva da ga revidira u skladu sa stavom 3 ovog člana.

Brodarsko društvo je dužno da bez odlaganja obavijesti verifikatora o svakom predlogu izmjene plana praćenja.

Izmjene plana praćenja podliježu ocjeni verifikatora u skladu sa stavom 5 ovog člana.

Nakon ocjene izmijenjenog plana praćenja verifikator obavještava brodarsko društvo o tome jesu li izmjene usklađene.

Nakon prijema obavještenja od verifikatora da je plan praćenja emisije iz brodova usklađen, brodarsko društvo dostavlja izmijenjeni plan praćenja organu uprave.

U slučaju promjene brodarskog društva, novo društvo osigurava da svaki brod pod njegovom odgovornošću bude usklađen sa zahtjevima ovog zakona u vezi sa cjelokupnim periodom izvještavanja tokom kojeg preuzima odgovornost za predmetni brod.

Sadržaj i način pripreme plana praćenja emisije iz brodova, metodologiju za praćenje emisija gasova sa efektom staklene bašte i praćenje drugih relevantnih podataka, uključujući

parametre za određivanje prevezenog tereta za određene kategorije brodova, način upravljanja i kontrole podataka, sadržaj i obrazac izvještaja o emisijama gasova sa efektom staklene bašte iz brodova, propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za pomorstvo.

Praćenje, izvještavanje i verifikacija emisije iz brodova

Član 38

Brodarsko društvo na osnovu plana praćenja emisije iz brodova prati emisije gasova sa efektom staklene bašte i druge relevantne podatke za svaki brod po putovanju i na godišnjoj osnovi primjenom odgovarajuće metode za utvrđivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa propisom iz stava 11 ovog člana.

Brodarsko društvo je dužno da pribavlja, bilježi, sastavlja, analizira i dokumentuje podatke o praćenju, uključujući pretpostavke, reference, pojedinačne emisione faktore za svaku vrstu goriva i podatke o aktivnosti na transparentan način koji verifikatoru omogućava ponovno utvrđivanje emisija gasova sa efektom staklene bašte.

Brodarsko društvo do 31. marta svake godine organu uprave dostavlja godišnji izvještaj o emisijama gasova sa efektom staklene bašte i druge relevantne podatke tokom cijelog perioda izvještavanja za svaki brod pod svojom odgovornošću koji je verifikovan kao zadovoljavajući od strane verifikatora.

Brodarsko društvo do 31. marta svake godine organu uprave dostavlja izvještaj o objedinjenim podacima o emisijama gasova sa efektom staklene bašte na nivou društva koji obuhvata emisije u periodu izvještavanja prethodne godine u vezi sa djelatnostima pomorskog saobraćaja za sve brodove u svojoj nadležnosti a koji je verifikovan u skladu sa ovim zakonom.

Verifikator ocjenjuje usklađenost izvještaja o emisijama iz stava 3 ovog člana i izvještaja o objedinjenim podacima o emisijama iz stava 4 ovog člana sa odredbama ovog zakona.

Ako u ocjenjivanju verifikator utvrdi da u izvještaju o emisijama nema značajnih materijalnih grešaka, verifikator izdaje izvještaj o verifikaciji u kojem navodi da je izvještaj verifikovan kao zadovoljavajući.

Ako se u ocjenjivanju zaključi da izvještaj o emisijama sadrži materijalne greške ili nesuklađenosti, verifikator o tome na pravovremeni način obavještava brodarsko društvo.

Brodarsko društvo ispravlja materijalne greške ili neusklađenosti kako bi se omogućilo da postupak verifikacije bude završen na vrijeme i predaje verifikatoru revidirani izvještaj o emisijama i sve druge podatke koji su potrebni da se isprave pronađene neusklađenosti.

Verifikator u izvještaju o verifikaciji navodi je li društvo ispravilo materijalne greške ili neusklađenosti koje su utvrđene tokom ocjenjivanja u okviru verifikacije.

Ako prijavljene materijalne greške ili neusklađenosti nijesu ispravljene i pojedinačno ili u kombinaciji dovode do značajnih materijalnih grešaka, verifikator izdaje izvještaj o verifikaciji u kojem navodi da izvještaj o emisijama nije u skladu sa ovim zakonom.

Ako dođe do promjene brodarskog društva, prethodno brodarsko društvo dostavlja organu uprave, nadležnom tijelu države zastave za brodove koji plove pod zastavom države članice Evropske unije i novom brodarskom društvu verifikovani izvještaj o emisijama gasova sa efektom staklene bašte i to na dan što je bliže moguće datumu završetka promjene, a najkasnije u roku od tri mjeseca od promjene, koji obuhvata iste elemente kao izvještaj o emisijama iz stava 3 ovog člana, za period koji odgovara djelatnostima sprovedenim pod njegovom odgovornošću.

Način ocjene planova praćenja i verifikacije izvještaja o emisijama, djelimičnih izvještaja o emisijama i objedinjenih podataka i izvještaja na nivou brodarskog društva, postupke u

procesu verifikacije, zahtjeve u pogledu kompetencije i način akreditacije verifikatora, pravila o razmjeni informacija i pravila o odobravanju planova praćenja i njihovih izmjena od strane organa za upravljanje propisuje Ministarstvo, uz prethodno pribavljeno mišljenje organa državne uprave nadležnog za pomorstvo.

Zaštita ozonskog omotača

Član 77

Postepeno smanjivanje i ukidanje upotrebe supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte sprovodi se nadzorom upotrebe tih supstanci, zabranom korišćenja proizvoda i opreme koji sadrže te supstance ili od njih zavise, smanjivanjem curenja iz proizvoda, prikupljanjem i uništavanjem tih supstanci i drugim mjerama koje na troškovno efikasan način doprinose zaštiti ozonskog omotača u skladu sa ovim zakonom.

Proizvodnju, stavljanje u promet, upotrebu, uvoz i izvoz, ograničenja uvoza i izvoza supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte i opreme i proizvoda koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci i gasova proizvedeni, postupno smanjivanje potrošnje tih supstanci i gasova, opreme i proizvoda, način određivanja godišnjih kvota za uvoz i rokove njihovog isključivanja iz upotrebe, kao i izuzeća od ograničenja uvoza, izvoza i stavljanja u promet za posebne namjene, postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte, postupanje i sa opremom i proizvodima koji ih sadrže ili su pomoću tih supstanci i gasova proizvedeni, postupanje sa tim supstancama i gasovima nakon prestanak upotrebe proizvoda koji ih sadrže, način njihovog prikupljanja, korišćenja, reciklaže, regeneracije, trajnog odlaganja i uništavanja, provjere curenja, označavanje supstanci i gasova, opreme i proizvoda, izvještavanje, vođenje evidencije i mrežnih aplikacija o njihovoj potrošnji, upotrebi, uvozu, izvozu, stavljanju u promet, način obračuna troškova prikupljanja reciklaže i regeneracije supstanci i gasova, kao i listu supstanci koje oštećuju ozonski omotač, fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte i alternativnih supstanci propisuje Vlada.

Zabrane

Član 82

Zabranjuje se:

- 1) proizvodnja supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- 2) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač, fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte, odnosno proizvoda koji sadrže supstance utvrđene Montrealskim protokolom o supstancama koje oštećuju ozonski omotač i njegovim amandmanima, iz zemalja, odnosno u zemlje koje nijesu potpisnice protokola;
- 3) uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole organa uprave;
- 4) uvoz, izvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač, opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili su pomoću njih proizvedeni;
- 5) ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u životnu sredinu;
- 6) punjenje sistema koji koriste fluorovane gasove sa efektom staklene bašte supstancama koje oštećuju ozonski omotač;
- 7) ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

- 8) uvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u cilindrima za jednokratnu upotrebu;
- 9) stavljanje u promet na malo supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte;
- 10) uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač.

Izuzetno od stava 1 tačka 10 ovog člana uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač dozvoljen je kada ove supstance potiču iz postrojenja za regeneraciju.

Obaveze i ovlašćenja ekološkog inspektora

Član 90

U vršenju poslova inspekcijaskog nadzora ekološki inspektor kontroliše naročito:

- 1) da li je operater stacionarnog postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisani subjekat pribavio dozvolu od organa uprave;
- 2) da li operater stacionarnog postrojenja, odnosno regulisani subjekat ispunjava uslove utvrđene dozvolom;
- 3) da li je operater stacionarnog postrojenja promijenio tehničko-tehnološke karakteristike postrojenja, proširio postrojenje, povećao ili smanjio kapacitete, vrstu goriva, sirovine ili druge materije koje se koriste u postrojenju i ulaznu toplotnu snagu;
- 4) da li je operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo uspostavio evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;
- 5) da li operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte čuva najmanje deset godina;
- 6) da li operater stacionarnog postrojenja, regulisani subjekat, operator vazduhoplova, odnosno brodarsko društvo redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja emisije gasova sa efektom staklene bašte;
- 7) da li brodovi koji dolaze u luku ili polaze iz luke u nadležnosti Crne Gore ili se nalaze u njoj posjeduju valjan dokument o usklađenosti;
- 8) postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte i proizvodima koji sadrže te supstance i gasove ili su pomoću njih proizvedeni;
- 9) da li se uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte vrši na osnovu dozvole organa uprave;
- 10) da li se djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance obavlja uz dozvolu organa uprave;
- 11) da li se djelatnost rekuperacije, reciklaže i/ili regeneracije supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte obavlja uz dozvolu organa uprave;
- 12) da li su lica koja obavljaju djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke, provjere curenja, kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje

oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte ili alternativne supstance završila obuku i položila stručni ispit za obavljanje navedenih djelatnosti;

13) da li je pravno lice koje uvozi/izvozi supstance koje oštećuju ozonski omotač i fluorovane gasove sa efektom staklene bašte uspostavilo evidenciju o uvozu/izvozu supstanci i gasova;

14) da li je pravno lice/preduzetnik koje obavlja djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda uspostavilo evidenciju o prikupljenim supstancama i gasovima i postupanju sa njima;

15) da li je pravno lice/preduzetnik, odnosno korisnik ili vlasnik proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance prijavio te proizvode i opremu organu uprave.

U vršenju poslova ekološki inspektor je obavezan da:

1) zabrani djelatnost postrojenja koje obavlja aktivnosti, odnosno djelatnosti koje dovode do emitovanja gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisanom subjektu ako se utvrdi da se djelatnost obavlja bez dozvole organa uprave;

2) naredi operateru stacionarnog postrojenja koji obavlja djelatnost kojom se ispuštaju emisije gasova sa efektom staklene bašte, odnosno regulisanom subjektu da podnese zahtjev za dobijanje dozvole za emitovanje emisija gasova sa efektom staklene bašte, ako isti nije dostavljen;

3) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da vrši monitoring emisija gasova sa efektom staklene bašte na način utvrđen planom praćenja;

4) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da uspostavi evidenciju i procedure za čuvanje dokumentacije o emisijama gasova sa efektom staklene bašte;

5) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da čuva dokumentaciju o emisijama gasova sa efektom staklene bašte najmanje deset godina;

6) naredi operateru stacionarnog postrojenja, regulisanom subjektu, operatoru vazduhoplova, odnosno brodarskom društvu da redovno vrši kontrolu prikupljanja podataka o emisijama gasova sa efektom staklene bašte u skladu sa planom praćenja, odnosno planom praćenja vazduhoplova;

7) zabrani postupanje sa supstancama koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanim gasovima sa efektom staklene bašte i proizvodima i opremom koji sadrže te supstance i gasove ili su pomoću njih proizvedeni, suprotno ovom zakonu;

8) zabrani proizvodnju supstanci koje oštećuju ozonski omotač;

9) zabrani uvoz i/ili izvoz supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole organa uprave;

10) zabrani uvoz i stavljanje u promet novih i korišćenih proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač ili je pomoću njih proizvedena;

11) zabrani ispuštanje supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u životnu sredinu;

12) zabrani punjenje sistema koji koriste fluorovane gasove sa efektom staklene bašte supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

13) zabrani ispiranje supstancama koje oštećuju ozonski omotač;

14) zabrani uvoz i stavljanje u promet supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte u cilindrima za jednokratnu upotrebu;

- 15) zabrani stavljanje u promet na malo supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte;
- 16) zabrani uvoz korišćenih, recikliranih i regenerisanih supstanci koje oštećuju ozonski omotač;
- 17) zabrani djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke, provjere curenja, kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene ili alternativne supstance bašte licima koja nijesu završila obuku i položiti stručni ispit za obavljanje navedenih djelatnosti na način i prema programu stručnog osposobljavanja.
- 18) zabrani djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte ili alternativne supstance bez dozvole organa uprave;
- 19) zabrani djelatnost rekuperacije, reciklaže i/ili regeneracije supstanci koje oštećuju ozonski omotač i fluorovanih gasova sa efektom staklene bašte bez dozvole organa uprave;
- 20) naredi pravnom licu koje uvozi/izvozi supstance koje oštećuju ozonski omotač i fluorovane gasove sa efektom staklene bašte da uspostavi evidenciju o uvozu/izvozu supstanci i gasova;
- 21) naredi pravnom licu, odnosno preduzetniku koje obavlja djelatnost ugradnje, održavanja i/ili popravke kao i isključivanja iz upotrebe opreme i proizvoda da uspostavi evidenciju o prikupljenim supstancama i gasovima i postupanju sa njima;
- 22) naredi pravnom licu, odnosno preduzetniku, odnosno korisniku ili vlasniku proizvoda i opreme koji sadrže supstance koje oštećuju ozonski omotač, fluorovane gasove sa efektom staklene bašte i alternativne supstance da te proizvode i opremu prijavi organu uprave na način i prema rokovima utvrđenim propisom iz člana 79 stav 2 ovog zakona.

Rok za donošenje podzakonskih akata

Član 96a

Podzakonski akti iz člana 30 stav 18 i člana 38 stav 12 donijeće su u roku od godinu dana od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Stupanje na snagu

Član 104

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".